This question paper contains 3 printed pages]

Your Roll No.................

478

B.A. (PROGRAMME)/I **B**

(T)

PUNJABI DISCIPLINE—Paper I

(Optional)

(For Students who have studied Punjabi upto 10th)

(Rekha Chittar, Yadan and Functional Punjabi etc.)

(Admissions of 2004/2006 and after in respect of the students of regular colleges/NCWEB.)

Time : 3 *Hours* *Maximum Marks* : 75

(*Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.*)

Note :—The maximum marks printed on the question paper are applicable for the students of the regular colleges (Cat. 'A'). These marks will, however, be scaled up proportionately in respect of the students of NCWEB at the time of posting of awards for compilation of result.

ਨੋਟ :– ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।

1. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਉਪਰ ਪੈਰਾ-ਰਚਨਾ ਕਰੋ :

 (ੳ) ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਰਪਣ ਹੈ ।

 (ਅ) ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੌਸਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।

 (ੲ) ਕੰਪਿਊਟਰ । 10

2. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉ :

ਉਸਤਾਦੀ ਕਰਨੀ, ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਅ ਹੋਣਾ, ਜਾਨ ਤੇ ਖੇਡਣਾ, ਰੰਗ ਰੂਪ ਕਰਨੀ, ਪਾਣੀ ਭਰਨਾ । 5

(ਅ) ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋ :

ਇਕ ਪੰਥ ਦੋ ਕਾਜ, ਆਪ ਭਲਾ ਜੱਗ ਭਲਾ, ਕਰੇ ਕੋਈ ਭਰੇ ਕੋਈ, ਜਿੱਥੇ ਚਾਅ ਉੱਥੇ ਰਾਹ, ਨਾਲੇ ਪੁੰਨ ਨਾਲੇ ਫਲੀਆਂ । 5

3. (ੳ) ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਨੇਮ ਲਿਖੋ । 5

(ਅ) ਤਿੰਨ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਦੋ ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਲਿਖੋ । 5

4. "ਯਾਦਾਂ ਸਾਡੀ ਔਖੀ ਸੌਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜੀਉਣ ਯੋਗ ਦਰਸਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦੀ ਨਿਮੋਝੂਣਤਾ ਤੋਂ ਬਚਾਈ ਰਖਦੀਆਂ ਹਨ" 'ਮੇਰੀਆਂ ਅਭੁੱਲ ਯਾਦਾਂ' ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰੋ ।

ਜਾਂ

'ਮੇਰੀਆਂ ਅਭੁੱਲ ਯਾਦਾਂ' ਦੇ ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਗਏ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ :

ਮੇਰੀ ਦਸਤਾਰ, ਲੰਡਨ ਦੀ ਇਕ ਮੋੜ, ਮੇਰੀ ਅਛੂਤ ਸਹੇਲੀ । 15

5. "ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਨਾ ਹੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਨਿਬੰਧ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜੀਵਨੀ" ਪੁਸਤਕ ਸਪਤਿਕਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿਤਰ 'ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਬਾਣ' ਦੀ ਪਰਖ ਕਰੋ ।

ਜਾਂ

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :

'ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ : ਲੇਖਾ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਦਾ', 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ–ਇਕ ਪਰੀ-ਕਥਾ', 'ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਣੀ : ਇਕ ਜੀਵਨ, ਇਕ ਅਭਿਨੈ' । 15

6. ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ **50** ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਉ :

(*i*) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ੀਅਤ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ?

(*ii*) "ਜੇ ਮੈਂ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਐਕਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ" ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ।

(*iii*) 'ਮੇਰੀ ਨੰਨੀ ਲਿਲਾਹ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਲਿਲਾਹ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਕੀ ਕੁਝ ਵੇਖਿਆ ?

(*iv*) 'ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪਹਾੜ ਜੇਡੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਵੀ ਅਰਥ ਰਖਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪਹਾੜ ਜੇਡੇ ਗ਼ਮ ਵੀ', 'ਦਰਦ ਕਹਾਣੀ' ਲੇਖ ਵਿਚਲੇ ਇਸ ਕਥਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(*v*) 'ਤਾਜ ਤੇ ਸਰੂ' ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਸਰੂ ਦਾ ਰੁੱਖ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਿਉਂ ਰਖਦਾ ਹੈ ? 15